

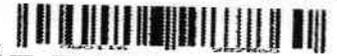
Столична община

Входящ №

СОА26-ВК66-1310

Регистриран на 17.02.2026

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, <http://www.sofiacouncil.bg>

ЧРЕЗ:
Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС

ДО:
ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТНИЦИ В СОС

ДОКЛАД

Относно: Преименуване на улици с цифрови имена в кв. Обеля, район Връбница, на имената на борци за националното освобождение на Тракия и на личности с принос за отстояване на тракийската кауза

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 4, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 8, ал. 1 и чл. 12, ал. 3 и ал. 4 от „Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община“ внасяме доклад за преименуване на улици с цифрови имена в квартал Обеля, район Връбница, на имената на борци за националното освобождение на Тракия и на личности с принос за отстояване на тракийската кауза.

Предложението за именуване на подходящи улици на имената на борци за националното освобождение на Тракия и на личности с принос за отстояване на тракийската кауза е от Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ), което бе разгледано и одобрено от Консултативния съвет по преименувания към Столичния общински съвет.

С приемането на направеното предложение в район Връбница се оформя квартал от улици, тематично свързани с историята на национално-освободителното движение на Тракия.

Улиците, предложени за преименуване, са с цифрови имена, а съгласно чл. 11 от Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти цифрови имена на улици се допускат само в особени случаи – хипотеза, която в случая не е налице.

Предложените за преименуване улици са дублирани с имената на улици в два, три и повече райони на Столична община.

Улици с предложените имена от СТДБ не съществуват в Столична община, видно от писмо-становище на „ГИС София“ ЕАД.

Изпратено е писмо до кмета на район Връбница.

Във връзка с изложеното по-горе предлагаме на Столичния общински съвет да подкрепи предложения проект на решение.

Приложения:

1. Проект за решение.
2. Писмо-предложение от Съюза на тракийските дружества в България
3. Карта на улиците в кв. Обеля, район Връбница.
4. Писма-становища от „ГИС-София“ ЕАД изх. № ГИС25-07-00-1537-[2]/19.01.2026 г. и изх. № ГИС25-07-00-1537-[3]/19.01.2026 г.
5. Биографични справки.

С уважение:

„ Липков -
Вицели -
Иосифини
Хвештени

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, <http://www.sofiacouncil.bg>

ПРОЕКТ

РЕШЕНИЕ №

на Столичния общински съвет

от 2026 година

За: Преименуване на улици с цифрови имена в кв. Обеля, район Връбница, на имената на борци за националното освобождение на Тракия и на личности с принос за отстояване на тракийската кауза

На основание чл. 21, ал. 1, т. 18 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 4, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 2, чл. 8, ал. 1 и чл. 12, ал. 3 и ал. 4 от „Наредбата за именуване и преименуване на общински обекти, поставяне, преместване и премахване на паметници и художествени елементи на територията на Столична община“

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Преименува улици с цифрови имена в район Връбница, квартал Обеля, Столична община, както следва:

1.1. ул. 3-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 28, през ОТ 57, ОТ 56, ОТ 51, ОТ 52 до ОТ 53 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името „Димитър Маджаров“ с изписване при транслитерация „Dimitar Madzharov“;

1.2. ул. 4-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 1 до ОТ 115, от ОТ 128, през ОТ 127 до ОТ 116 и от ОТ 2, ОТ 3, ОТ 4 до ОТ 8 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ /същата попада и на територията на ж.к. Обеля 1/ с името „Анастас Разбойников“ с изписване при транслитерация Anastas Razboynikov;

1.3. ул. 5-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 5, през ОТ 65, ОТ 51, ОТ 52, ОТ 59 до ОТ 31 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Георги Кондолов“** с изписване при транслитерация **„Georgi Kondolov“**;

1.4. ул. 6-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 88, през ОТ 89, ОТ 77, ОТ 65, ОТ 33, ОТ 34, ОТ 34А, ОТ 34Б, ОТ 34В, ОТ 34Г, ОТ 34Д до ОТ 34Ж по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Руси Славов“** с изписване при транслитерация **„Rusi Slavov“**;

1.5. ул. 9-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 96, през ОТ 18, ОТ 72, ОТ 73, ОТ 73А, до ОТ 11 по плана на м. „Ж.К. ОБЕЛЯ-2“ с името **„Иван Орманджиев“** с изписване при транслитерация **„Ivan Ormandzhiev“**;

1.6. ул. 12-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 75, през ОТ 76, ОТ 77, ОТ 74 до ОТ 85 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Стамат Икономов“** с изписване при транслитерация **„Stamat Ikonomov“**;

1.7. ул. 13-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 24, през ОТ 54, ОТ 56, ОТ 59, ОТ 60, ОТ 65, ОТ 64, ОТ 65, ОТ 66, ОТ 67, ОТ 68, ОТ 69, ОТ 70, ОТ 71, ОТ 72, ОТ 73 до ОТ 74 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Лазар Маджаров“** с изписване при транслитерация **„Lazar Madzharov“**;

1.8. ул. 14-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 33, през ОТ 35А, ОТ 35, ОТ 36А, ОТ 36, ОТ 37, ОТ 37Г, ОТ 38А, ОТ 39, ОТ 164, ОТ 1, ОТ 2, ОТ 3, ОТ 6, ОТ 7, ОТ 8, ОТ 11, ОТ 12, ОТ 15, ОТ 16, ОТ 45, ОТ 46, ОТ 47, ОТ 19, ОТ 34 до ОТ 147 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Михаил Герджиков“** с изписване при транслитерация **„Mihail Gerdzhikov“**;

1.9. ул. 15-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 69, през ОТ 58, ОТ 39, ОТ 164, ОТ 40Г до ОТ 40В по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Яни Попов“** с изписване при транслитерация **„Yani Popov“**;

1.10. ул. 16-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 37Г до ОТ 66 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Димитър Катерински“** с изписване при транслитерация **„Dimitar Katerinski“**;

1.11. ул. 17-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 60, през ОТ 60А, ОТ 61, ОТ 61А до ОТ 32 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името **„Стойчо Гаруфалов“** с изписване при транслитерация **„Stoycho Garufalov“**;

1.12. ул. 19-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 90, през ОТ 91, ОТ 93, ОТ 94, ОТ 95, ОТ 65А, ОТ 96 до ОТ 3 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името „Христо Караманджуков“ с изписване при транслитерация „Hristo Karamandzhukov“;

1.13. ул. 20-та с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 27, през ОТ 28 до ОТ 29 по плана на м. „КВ. ОБЕЛЯ“ с името „Мара Михайлова“ с изписване при транслитерация „Mara Mihaylova“;

2. Възлага на кмета на Столична община да публикува решението по т. 1 в поне един местен ежедневник, както и в официалния сайт на Столична община.

3. Възлага на кмета на Столична община в срок до един месец от датата на вземане на настоящото решение да организира поставянето на обозначителни табели с новото наименование на улиците.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 2026 г., Протокол №, точка от дневния ред, по доклад № 2026 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

Цветомир Петров

Изх. № ГИС25-07-00-1537-[3]/19.01.2026г.

**ДО
Г-Н ДИЯН СТАМАТОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ
ПО ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА, НАУКА И
КУЛТУРНО МНОГООБРАЗИЕ
към СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

гр. София, ул. Московска № 33, ПК 1000
на Ваш изх. № Към СОА25-ВК66-11044-[2]/14.01.2026г.

Относно: Молба за предоставяне на становище относно уникалността на имена на улици

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТАМАТОВ,

В отговор на Ваше писмо, регистрирано в деловодната система на "Географска информационна система – София" ЕООД с вх. № ГИС25-07-00-1537-[1]/14.01.2026г., с молба за предоставяне на становище относно уникалността на имена на улици, Ви уведомяваме, че след извършена проверка в поддържаната от дружеството информационна система СОФКАР, се установи следното:

Към днешна дата на територията на Столична община не съществуват улици и/или площади с наименования "Анастас Разбойников", "Иван Орманджиев", "Христо Караманджуков", "Никола Инджов", "Яни Попов", "Димитър Катерински", "Полк. Стойчо Гаруфалов", "Димитър Маджаров", "Лазар Маджаров", "Руси Славов", "Мара Михайлова", "Стамат Икономов", "Георги Кондолов" и "Костадин Карамитрев".

На територията на район Слатина - Столична община съществува площад с наименование "Михаил Герджиков", наименован с Решение № 152 от 08.03.2007г. на Столичен общински съвет.

X ВЕСЕЛКА ДИШЕВА
УПРАВИТЕЛ НА ГИС-СОФИЯ ЕООД

Изх. № ГИС25-07-00-1537-[2]/19.01.2026 г.

**ДО
Г-Н ДИЯН СТАМАТОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ
ПО ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА, НАУКА И
КУЛТУРНО МНОГООБРАЗИЕ
към СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

гр. София, ул. Московска № 33, ПК 1000
на Ваш изх. № Към СОА25-ВК66-11044-[1]/19.12.2025г.

Относно: Списък на улиците с цифрови номера, находящи се на територията на ж.к. Обеля, район Връбница - Столична община

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТАМАТОВ,

В отговор на Ваше писмо, регистрирано в деловодната система на "Географска информационна система – София" ЕООД с вх. № ГИС25-07-00-1537/22.12.2025г., с молба за изготвяне на списък на улиците с цифрови номера, находящи се на територията на ж.к. Обеля, район Връбница - Столична община, след извършена проверка в поддържаната от дружеството информационна система СОФКАР, Ви предоставяме, списък на исканите от Вас улици, а именно:

1. Улици с цифрови номера, находящи се на територията на кв. Обеля, район Връбница - Столична община:

- **ул. 3-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 28, през ОТ 57, ОТ 56, ОТ 51, ОТ 52 до ОТ 53 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 4-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 1 до ОТ 115, от ОТ 128, през ОТ 127 до ОТ 116 и от ОТ 2, ОТ 3, ОТ 4 до ОТ 8 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ" /същата попада и на територията на ж.к. Обеля 1/;
- **ул. 5-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 5, през ОТ 65, ОТ 51, ОТ 52, ОТ 59 до ОТ 31 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 6-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 88, през ОТ 89, ОТ 77, ОТ 65, ОТ 33, ОТ 34, ОТ 34А, ОТ 34Б, ОТ 34В, ОТ 34Г, ОТ 34Д до ОТ 34Ж по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 8-ма** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 94, през ОТ 15, ОТ 86, ОТ 85, ОТ 71, ОТ 43А, ОТ 26 до ОТ 37 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";

- **ул. 10-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 19, през ОТ 74, ОТ 45 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ", през ОТ 15, ОТ 31, ОТ 30 до ОТ 41 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2" /същата попада и на територията на ж.к. Обеля 2/;
- **ул. 9-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 96, през ОТ 18, ОТ 72, ОТ 73, ОТ 73А, до ОТ 11 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 11-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 19, през ОТ 33, ОТ 32 до ОТ 31 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 12-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 75, през ОТ 76, ОТ 77, ОТ 74 до ОТ 85 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 13-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 24, през ОТ 54, ОТ 56, ОТ 59, ОТ 60, ОТ 65, ОТ 64, ОТ 65, ОТ 66, ОТ 67, ОТ 68, ОТ 69, ОТ 70, ОТ 71, ОТ 72, ОТ 73 до ОТ 74 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 14-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 33, през ОТ 35А, ОТ 35, ОТ 36А, ОТ 36, ОТ 37, ОТ 37Г, ОТ 38А, ОТ 39, ОТ 164, ОТ 1, ОТ 2, ОТ 3, ОТ 6, ОТ 7, ОТ 8, ОТ 11, ОТ 12, ОТ 15, ОТ 16, ОТ 45, ОТ 46, ОТ 47, ОТ 19, ОТ 34 до ОТ 147 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 15-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 69, през ОТ 58, ОТ 39, ОТ 164, ОТ 40Г до ОТ 40В по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 16-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 37Г до ОТ 66 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 17-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 60, през ОТ 60А, ОТ 61, ОТ 61А до ОТ 32 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 19-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 90, през ОТ 91, ОТ 93, ОТ 94, ОТ 95, ОТ 65А, ОТ 96 до ОТ 3 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 20-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 27, през ОТ 28 до ОТ 29 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 21-ва** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 127, през ОТ 130, ОТ 131 и ОТ 132 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 22-ра** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 121, през ОТ 120 до ОТ 131 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 23-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 128, през ОТ 121, ОТ 122, ОТ 1, ОТ 2=107, ОТ 3=107А, ОТ 125А до ОТ 107Б по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 24-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 26, през ОТ 24, ОТ 23А, ОТ 23, ОТ 6, ОТ 98, ОТ 99, ОТ 100, ОТ 101, ОТ 102, ОТ 103А до ОТ 1 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ" и от ОТ 109, през ОТ 108А, ОТ 110, ОТ 4, ОТ 111, ОТ 111А, ОТ 112, ОТ 113, ОТ 114, ОТ 115 до ОТ 116 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ", през ОТ 117=79, ОТ 80 до ОТ 82, ОТ 21, ОТ 22, ОТ 23, ОТ 24, до ОТ 32 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-1" /същата попада и на

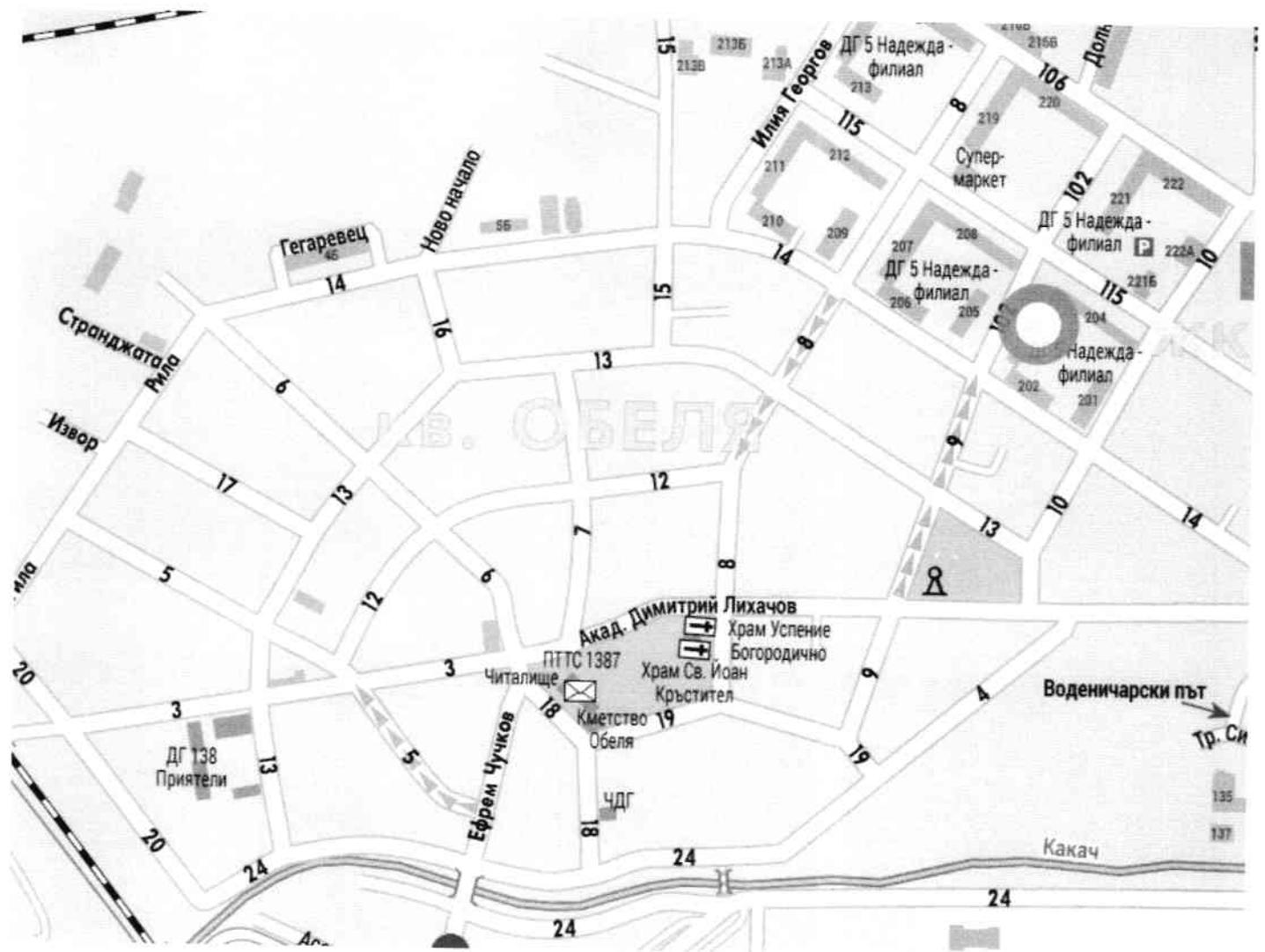
територията на кв. Обеля/;

- **ул. 25-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/117, през ОТ 3=107А по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ", през ОТ 4, ОТ 5, ОТ 7, ОТ 8 до ОТ 52 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-1";
- **ул. 26-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 122 до ОТ 132 по плана на м. "КВ. ОБЕЛЯ";
- **ул. 275-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 44, през 45, ОТ 46, ОТ 47, ОТ 48, ОТ 52, ОТ 51 до ОТ 50 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ, КВ. 25А-СТАР";

2. Улици с цифрови номера, находящи се на територията на ж.к. Обеля 2, район Връбница - Столична община:

- **ул. 102-ра** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 11, през ОТ 29, ОТ 28, ОТ 27 до ОТ 39 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 103-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 174, през ОТ 173, ОТ 52, ОТ 51 до ОТ 50 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 106-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 71, през ОТ 67, ОТ 66, ОТ 65, ОТ 63, ОТ 64, ОТ 43, ОТ 42, ОТ 174, ОТ 41, ОТ 40, ОТ 39, ОТ 38, ОТ 37 до ОТ 36 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 107-ма** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 97, през ОТ 95, ОТ 91 до ОТ 90 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 108-ма** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 151, през ОТ 114, ОТ 171, ОТ 116, ОТ 104, ОТ 100 до ОТ 98 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 109-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 120, през ОТ 126 до ОТ 134 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 111-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 130, през ОТ 100, ОТ 101, ОТ 91, ОТ 92 до ОТ 66 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 114-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 51, през ОТ 55 до ОТ 61 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";
- **ул. 115-та** с обхват на уличната регулация от осова точка /ОТ/ 22, през ОТ 23, ОТ 26, ОТ 27 до ОТ 30 по плана на м. "Ж.К. ОБЕЛЯ-2";

X ВЕСЕЛКА ДИШЕВА
УПРАВИТЕЛ НА ГИС-СОФИЯ БООД

Странджата
Рила

Извор

Гегаревец

Ново начало

Илия Георгиев

Долг

ОБЕЛЯ

Акад. Димитрий Лихачов

Храм Успение Богородично

Храм Св. Иоанн Кръстител

Читалище

Кметство Обеля

ДГ 138
Приатели

Воденичарски път

Тр. Си

Какач

24

24

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ

1000 София
ул. "Стефан Караджа" № 7А

e-mail: stdb_sofia@abv.bg
тел.: +359 2 987 48 96; тел./факс: +359 2 987 57 53

Изм. №.....*22.12.12*.....2025 г.

ДО

ПРОФ. ВИЛИ ЛИЛКОВ

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС

УВАЖАЕМИ ПРОФ. ЛИЛКОВ,

Според предварителната ни договорка приложено Ви изпращам нашето предложение със списък на имената и кратките биографии на тракийски дейци, които имат своя значим принос в националната ни история и заслужават имената им да носят столични софийски улици. Списъкът може да бъде коригиран по Ваша преценка.

С УВАЖЕНИЕ
КРАСИМИР ПРЕМЯ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С

СПИСЪК С ИМЕНАТА НА ТРАКИЙСКИ ГЕРОИ И ЗАСЛУЖИЛИ ДЕЙЦИ
ЗА НАИМЕНУВАНЕ НА УЛИЦИ В СОФИЯ

1. АНАСТАС РАЗБОЙНИКОВ
2. ИВАН ОРМАНДЖИЕВ
3. ХРИСТО КАРАМАНДЖУКОВ
4. НИКОЛА ИНДЖОВ
5. ЯНИ ПОПОВ
6. ДИМИТЪР КАТЕРИНСКИ
7. ПОЛК. СТОЙЧО ГАРУФАЛОВ
8. ДИМИТЪР МАДЖАРОВ
9. ЛАЗАР МАДЖАРОВ
10. РУСИ СЛАВОВ
11. МАРА МИХАЙЛОВА
12. МИХАИЛ ГЕРДЖИКОВ
13. СТАМАТ ИКОНОМОВ
14. ГЕОРГИ КОНДОЛОВ
15. КОСТАДИН КАРАМИТРЕВ

РАЗБОЙНИКОВ, Анастас Спасов (1882–1967) – деец на македоно-одринското революционно движение, историк и географ. Роден е на 27 декември 1882 г. в Харманли. Завършва Одринската българска мъжка гимназия „Д-р Петър Берон“ през 1901/02 учебна година. Още в гимназията се увлича по революционното дело.

Присъства на конгреса на Одринския революционен окръг в местността Петрова нива като представител на Бунархисарския революционен район. Избран е за секретар на конгреса по предложение на Михаил Герджиков. По време на Илинденско-Преображенското въстание през 1903 г. е секретар на четата с войвода Ст. Петров, която действа в Одринско.

След въстанието следва и завършва история и география в Софийския университет (1906), след което специализира в Лозана (1908). Поема отново делата в Одринско.

През 1909–1910 учителства в Педагогическото училище в Сяр и в Солунската българска мъжка гимназия (1911–13). През 1913 г. участва и в Междусъюзническата война (1913). След войната се отдава на преподавателска, изследователска и публицистична дейност. Работи активно в Тракийската организация и в Тракийския научен институт. Проучва историята и битата на тракийските българи. Публикува статии и материали в областта на историческата география и демографията и поселищни проучвания. В трудовете си отделя най-много място на периода 1878–1913 г., за който разполага с богат документален материал, а и за голяма част от него е пряк свидетел и участник. По-значими негови трудове: „Чифлигарството в Македония и Одринско“ (1913), „Обезбългаряването на Западна Тракия 1919–1924“ (1940) и „Тракия. Географски и исторически преглед“ (1946) в съавторство с Иван Орманджиев. Остава недовършен ръкопис, който издава синът му Спас Разбойников под заглавие: „Населението на Южна Тракия с оглед народностните отношения в 1830, 1878, 1912 и 1920 г.“ (С., 1998) и второ разширено издание през 1999 г.; също и „Миналото на Свиленград. Историята на града до 1913 г.“ (С., 1990).

Умира на 9 януари 1967 г. в София.

ОРМАНДЖИЕВ, Иван Пандалеев (1891–1963) е български историк, общественик и изследовател на миналото на българите от Тракия.

Роден е в Лозенград на 21 август 1891 г., където получава основното и прогимназиалното си образование, а гимназиалното завършва през учебната 1910 г. в Българската гимназия „Д-р Петър Берон“ в Одрин. След завършването ѝ учителства две години в с. Гугутка (Ивайловградско) до началото на Балканската война.

В деня на обявената мобилизация (17 септември 1912 г.) младият учител пристига в София, записва се студент по история в Софийския университет и постъпва доброволец в Македоно-одринското опълчение. След свършването на войната продължава университетското си образование. През 1915 г. при обявяването на Първата световна война е войник в 9-а Македонска дивизия, а през 1916 г. завършва Школата за запасни офицери в Скопие. В края на войната служи като офицер в град Ксанти, където го заварва демобилизацията. След войната се връща към учителското поприще и две години - 1918 и 1919, учителства в Ксантийската гимназия.

След отнемането на Беломорието от България по силата на Ньойския договор, той се премества в Райково, където е настанена и Ксантийската българска гимназия. През учебната 1920/21 г. е учител в Мъжката гимназия в Пловдив, преместен през 1921/22 г. в Карнобат, където учителства до 1923 г., а през периода 1923–25 г. – в родния Лозенград.

Орманджиев винаги съчетава учителската си работа с изучаване на историческото наследство на селищата, в които пребивава, и най-вече – със записване на спомени за освободителните борби на българите в Тракия и участието им в Илинденско-Преображенското въстание.

От 1929 г. Иван Орманджиев е учител в София – отначало в Първа мъжка гимназия, а след това в Трета образцова гимназия. Установяването в столицата му дава по-големи възможности за изследователската му работа и той ги използва най-рационално. Тук той открива и една нова страница в обществената си дейност. Включва се активно в Тракийската организация и много години е член на Върховния изпълнителен комитет, от 1932 до 1936 г. е негов председател. Сътрудник е и на Института за история при БАН.

Когато на 30 септември 1934 г. се основава Тракийският научен институт, Иван Орманджиев е сред най-активните му сътрудници. Чрез института той реализира голяма част от своята изследователска и творческа дейност, свързана тематично най-вече с Тракия, тракийския въпрос, борбите на тракийските българи за освобождение и приобщаване към свободното отечество, тяхното културно-историческо наследство и опазването му за поколенията и не на последно място проблема за бежанците, прогонени от родните им огнища.

Умира на 18 септември 1963 година в София.

КАРАМАНДЖУКОВ, Христо Иванов (1876–1952) – учител, издател, общественик, един от видните революционери и дейци на национално-освободителното движение в Македония и Одринско, посветил живота и дейността си на България.

Роден е на 14 декември 1876 г. в с. Чокманово, Смолянско. Първоначалното си образование получава в родното си село и в Райково. През 1895 г. завършва четвърти клас в Одринската българска мъжка гимназия „Д-р Петър Берон“, след което става учител в с. Славейно, а на следващата година – в родното си село.

През 1898 г. влиза във ВМОРО. От 1898 г. до 1900 г. учи в Българското мъжко педагогическо училище в Сяр, където участва в ученически революционен кръжок.

От 1900 г. Хр. Караманджуков изцяло се посвещава на освободителното движение. При завръщането си в Чокманово през 1900 г. става секретар на околийския комитет на Ахъчелебийския (Смолянския) революционен район. От 21 юни 1901 г. е организатор на Одрински революционен окръг. На 20 февруари 1902 г. получава ново назначение – агитатор на Ахъчелебийския революционен район. Участва на конгреса в местността Петрова нива. По време на Илинденско-Преображенското въстание е в ръководството на Ахъчелебийско (Смолянско) заедно с войводата Пею Шишманов и Никола Данаилов, войвода на чета и член на ръководното боево тяло на Ахъчелебийския район.

Изследователите дават висока оценка на дейността му и смятат, че с революционните си идеи и прякото участие в националното движение за освобождението на Отечеството, той е съизмерим с идеите на съзидателите на новата българска държава.

След Илинденско-Преображенското въстание записва философия и педагогика в Софийския университет, но в началото на 1907 година е изключен заради освиркването на княз Фердинанд I при откриването на Народния театър. Завършва през 1908 г. в Белградския университет.

Участва в Първата световна война (1915 – 1918). След 1920 година се установява в София, където пише в печата, издава вестници и списания, посветени на Родопите, както и спомени и исторически съчинения за революционното движение в Одринския революционен окръг.

От 1937 до 1939 година е главен инспектор в Министерството на народната просвета. С негово съдействие са разкрити нови училища в Родопите и са назначени учители.

Член е на Тракийската организация от 1922 година, а от 1934 до 1945 година е председател на Тракийския научен институт.

Умира на 21 февруари 1952 г. в София.

ПОПОВ, Яни (1876–1954) – е български революционер, един от водачите на Преображенското въстание през 1903 г. Автор на химна на Тракия „Ясен месец“.

Роден е на 13 септември 1876 година в лозенградското село Карахадър (днес в Турция). Произхожда от родолюбиво българско семейство. Баща му е видният духовен деец и революционер Никола Бъчваров. Брат е на бъдещия войвода Димитър Попников. Дядо им Яни Бъчваров приютява Васил Левски в дома си и участва в изграждането на първия нелегален комитет.

Яни Попов учи в родното си село, а по-късно учи занаят и работи в Лозенград. Присъединява се към ВМОРО през 1897 г. и става ръководител на организацията в Карахадър. За кратко е четник при Лазар Маджаров, след което се установява в Бургас. Подпомогнат от други бегълци от Тракия Яни Попов започва работа като кантонер по железопътната линия Бургас – Поморие. За революционна дейност е осъден заедно с брат си задочно от Одринския военен съд на 101 години затвор. Две години по-късно той се връща нелегално по родните места с агитационната чета на Лазар Маджаров. Това е началото на активната му дейност като комита.

На конгреса на Петрова нива Яни Попов участва като делегат и е определен за войвода на полския участък на Лозенградския революционен район. На конгреса става и първото бойно кръщение на четата на Яни Попов. През последния ден на конгреса турски аскер попада на секретните постове, а четите на Яни Попов и Дико Джелебов ги отблъскват.

През Илинденско-Преображенското въстание (1903) действа с четата си в Лозенградско и Бабаескийско до 1908 г. След въстанието взема участие във Варненския конгрес на Одринския революционен окръг.

Участва и в двете Балкански война (1912–13). Установява се да живее в Ивайловград, където работи за организиране на тракийските бежанци в защита на техните интереси и за изграждането на Тракийската организация, за организиране на първия събор на Петрова нова през 1928 г.

Яни Попов е автор на стихосбирката „Странджанска гусла“ (1905) – сборник от хайдушки и революционни песни на местното лозенградско, бунархисарско и малкотърновско наречие. Във второто ѝ издание през 1909 г., озаглавено „Странджански жалби“, е поместен пълният текст на песента „Ясен месец“, посветена на подвига и героичната смърт на Пано Ангелов и Никола Равашола.

Умира в Ивайловград на 24 януари 1954 г.

КАТЕРИНСКИ, Димитър Николов (1879–1972) – деец на македоно-одринското революционно движение, дългогодишен директор на българското училище в Цариград между двете световни войни, член на Тракийския научен институт в София.

Роден е на 26 октомври 1879 г. в Мустафа паша (Свиленград). Учи в Българската мъжка гимназия „Д-р Петър Берон“ в Одрин. Екзархийски учител в родния си град от 1897 до 1901 г., като същевременно е член на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО). През 1902 г. продължава образованието си в Педагогическото училище в Скопие. През учебната 1902/03 г. отново е учител в Мустафа паша, като същевременно е и председател на околийския комитет на ВМОРО. Участва в конгреса на Одринския революционен окръг на Петрова нива на 28 юни – 1 юли 1903 г. Той е единственият делегат, който се възпротивява срещу решението за вдигане на въстание с аргументи за недостатъчна подготовка на българското население и неблагоприятна международна ситуация. Отстранен от конгресните заседания, Д. Катерински напуска и Одринска Тракия. Установява се в София и следва педагогика във Висшето училище (от 1904 г. преименувано на Софийски университет). Присъединява се към дейността на Студентската македоно-одринска група, в която участват Ангел Попкиров, Ангел Томов, Христо Караманджуков и други младежи от двете области. Членовете тракийци от тази група същевременно участват и в дейността на Одринското благотворително братство „Антим I“ в София, като успяват да прокарат в неговото настоятелство свои представители. От тях всъщност произлиза и идеята за организационно еманципиране на тракийската емиграция в България.

След Университетската криза, възникнала във връзка с освиркването на княз Фердинанд при откриването на Народния театър в София на 3 януари 1907 г., огромната част от студентите напускат висшето учебно заведение. Сред тях е и Д. Катерински. Той си намира работа като учител в София, а след Младотурската революция и в Одринска Тракия. Балканската война през октомври 1912 г. го заварва като учител в Българската мъжка гимназия „Д-р Петър Берон“ в Одрин. Заедно с всички български учители и по-видни граждани в града той е арестуван и интерниран в гр. Измит, на малоазийското крайбрежие на Мраморно море. След сключването на българо-турския мирен договор през септември 1913 г. заточениците са освободени. В продължение на над две десетилетия от 1923 до 1944 г. той е директор на българското училище в Цариград. Във връзка с променените политически условия, отразили се на българо-турските отношения и на цариградската българска общност, той се завръща в България. Участва в дейността на Тракийската организация, член е на Тракийския научен институт.

Умира в София на 25 февруари 1972 г.

ГАРУФАЛОВ, Стойчо Димитров (1868–1924) – офицер, полковник, деец на македоно-одринското освободително движение, член на Тайните офицерски братства в българската армия, участник в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война.

Роден е на 8 февруари 1868 г. в Малко Търново в семейство на българи католици от източен обред (униати). Гаруфалови се нареждат сред големите и влиятелни родове в града, играли важна роля в стопанското и културното развитие на града, дали на България редица учители, духовници, офицери и просветени граждани.

Основно образование получава в родния си град, а в началото на 80-те години на XIX в. постъпва в Българо-католическата гимназия в Одрин. По време на Съединението и Сръбско-българската война през 1885 г. участва в таен ученически революционен комитет, чиито членове си поставят за цел да се въоръжат, да избягат от Одрин и да се присъединят като доброволци към българската войска.

През септември 1887 г. постъпва във Военното училище в София, където също се отличава с ученолюбие и прилежност и завършва подготвителния и двата специални класа с най-висок бал в своята рота. На 2 август 1890 г. заедно с юнкерите от 12-и випуск е произведен в първо офицерско звание подпоручик и получава назначение в 14-и пех. Македонски полк.

В края на юни 1895 г., вече като поручик в 1-ви пех. Софийски полк, Ст. Гаруфалов временно напуска строя, за да участва в Четническата акция на Македонския комитет в състава на 1-ва Струмишка дружина. Като командир на една от четите Ст. Гаруфалов се отличава в боевете с умения и храброст.

От есента на 1896 г. Ст. Гаруфалов служи последователно в 8-и пех. Приморски полк, 6-и пех. Търновски полк, 35-и пех. Загорски полк, 24-ти пех. Черноморски полк и в други части. От 1897 г. е член на Българските освободителни братства, популярно наричани Тайни офицерски братства в българската армия. През 1900 г. като капитан от 6-и пех. Търновски полк е подпредседател на Централното офицерско братство в София. Участва и в заседания на Върховния македоно-одрински комитет по време на председателския мандат на поручик Борис Сарафов. На него е възложена длъжността военен ръководител на бъдещото въстание в Одринския революционен окръг.

В Балканската война е помощник-интендант на 6-а пех. Бдинска дивизия, която оперира на Тракийския театър на бойните действия. В Междусъюзническата война вече с чин майор Ст. Гаруфалов е командир на дружина в 29-и пех. Ямболски полк. Отличава се в боевете за отбраната на Кукуш на 19–21 юни 1913 г., в които неговият полк изиграва ключова роля и дава много жертви. В Първата световна война служи като командир на дружина във 2-ри пех. полк на 11-а пех. Македонска дивизия и участва в боевете при Кривопаланка.

След войната вече с чин полковник Стойчо Гаруфалов е началник на ликвидационното бюро в София. На този пост на 24 януари 1924 г. го застига смъртта.

МАДЖАРОВ, Димитър Петков (1882–1949) е български революционер и войвода на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО) и на Вътрешната тракийска революционна организация (ВТРО).

Роден е в с. Мерхамли (дн. Пеплос, Гърция), Софлийско. Влиза във ВМОРО и се занимава с набиране на оръжие. По време на Илинденско-Преображенското въстание е четник в Малко Търново и Лозенградско. През 1907 г. е в агитационната чета на Стамат Икономов в Малкотърновско.

По време на Балканската война през 1912 година е доброволец в Македоно-одринското опълчение и служи във II рота на Лозенградската партизанска дружина на Михаил Герджиков.

През есента на 1913 година след оттеглянето на българските войски Димитър Маджаров е начело на чета, която заедно с четата на Руси Славов, защитава българското население в Дедеагачко и Гюмюрджинско.

Истинският подвиг, с който остава в паметта на тракийци и на всички признателни българи, е спасяването на български бежанци през 1913 г. край с. Ятаджик (дн. Маджарово).

След края на Първата световна война заедно с Георги Кондолов и Петър Чапкънов сформират чета за действие в Западна Тракия и Родопския край. Делегат е от Тракийската организация в състава на българската делегация на Парижката мирна конференция, по време на която е сключен Парижкия мирен договор от 1919 година.

През 1959 г. в знак на признателност към тракийския войвода, село Ятаджик е преименувано на Маджарово, а през 1974 г. е обявено за град.

Умира на 25 ноември 1949 г. в Кърджали

МАДЖАРОВ, Лазар Иванов (1872–1907) – виден деец и ръководител на националноосвободителните борби на българите в Одринска Тракия, учител и войвода, член на Главното ръководно боево тяло на Илинденско-Преображенското въстание в Одринския окръг, участник в най-важните конгреси на окръга и негов задграничен представител.

Роден е през 1872 г. в с. Негован, едно от най-будните български села в Лъгадинската каза на Солунския санджак. Баща му Иван Маджаров (1849–1911) е активен деятел на Българската екзархия в Македония, дългогодишен председател на Солунската българска община, заемал и други важни църковно-административни длъжности. Това му дава възможност да осигури добро образование на своите деца, сред които е и Л. Маджаров. През 1892 г. той завършва Солунската българска мъжка гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ във време, когато тя е най-могъщият стожер на българското националноосвободително движение в Македония

Известно време е учителства в Княжество България – в Жеравна и с. Рила. През 1897 г. е назначен за главен учител в Лозенград. Той стъпва и на националноосвободителното поприще. През 1899 г. поема по пътя на въоръжената борба. През пролетта на 1900 г. съпровожда Гоце Делчев в неговата обиколка из Странджанския край. Като нелегален деец допринася много за изграждането и укрепването на комитетската мрежа и развитието на смъртните дружини (селските чети) в Лозенградско.

Участва в работата на Пловдивския конгрес на Одринския окръг през април 1902 г., където официално е утвърден за войвода на Лозенградската революционна околия. Конгресът на Петрова нива през 1903 г. избира Лазар Маджаров заедно с Михаил Герджиков и капитан Стамат Икономов за членове на Главното ръководно боево тяло на Одринския въстанически окръг. По време на Илинденско-Преображенското въстание той участва активно в бойните действия в Малкотърновско-Лозенградско-Бунархисарския район.

През 1904 г. участва в конгреса на одринските дейци във Варна, който го избира за задграничен представител на окръга в България. В тази функция е делегат на Рилския общ конгрес на ВМОРО през 1905 г. През 1907 г. отново влиза като нелегален деец в Родопско-Беломорския район, за да активизира борбата и в тази част на Одринска Тракия. Тук го застига смъртта. Загива на 10 ноември 1907 г. в сражение с турска войска при с. Лъджакьой, Дедеагачко.

Днес Лазар Маджаров е един от най-тачените дейци и ръководители на националноосвободителните борби на българите в Одринска Тракия.

СЛАВОВ, Руси (1884/1886–1937) – български офицер и революционер, чокенски войвода на Вътрешната македоно-одринска революционна организация.

Роден е през 1884 или 1886 г. в Нова Загора, тогава в Източна Румелия. Участва в Илинденско-Преображенското въстание, като при нападението на град Василико е тежко ранен. През 1904 г. води собствена чета в Тракия.

По време на Балканската война е доброволец в Македоно-одринското опълчение, зачислен в четата на Апостол Дограмаджиев. С четата си освобождава град Софлу, а също участва и в атаката на форта Айваз баба при шурма на Одрин. След реокупацията на Източна Тракия от турците сформира нова чета и заедно с войводата Димитър Маджаров осигуряват охраната на принуденото да напусне Тракия българско население от Дедеагач през Фере и Армаганската долина.

След войните Руси Славов поддържа връзките си с Беломорска Тракия. Избран е в Областния училищен съвет в Гюмюрджина и отговаря за училищното и църковното дело в Софлу. Включва се в дейността на Вътрешната тракийска революционна организация, участва в българо-турския конгрес на височините при Химитли, Гюмюрджинско.

През мирния период е делегат на Десетия извънреден конгрес на Тракийската организация през 1926 г. в София. От 1929 г. става част на Комитета за свободата на Тракия.

Умира на 2 декември 1937 г. в Пловдив. В негова чест са издигнати паметници в Маджарово и Нова Загора.

МИХАЙЛОВА, Мара (1901–1989) е видна тракийска деятелка, журналистка, етнограф и фолклорист; през 50-те години на XX в. Тя е първият и единствен етнографски проучвател на Източните Родопи.

Родена е на 28 ноември 1901 г. в с. Чобанкьой, Дедеагачко, тогава в Османската империя. Годината на раждане е спорна поради посочени различни години в документите. Начално образование завършва в родното си село. Дядовците ѝ са били ятаци на Капитан Петко войвода. Омъжват я съвсем млада за заможния тракиец Аргир Михайлов. Благодарение на солидната му търговска дейност, тя завършва средно образование задочно в София, учи в Париж, където посещава лекции по журналистика. Пише дописки до различни вестници, а по-късно започва да издава свои вестници. Първите ѝ опити са финансирани от нейния съпруг: вестник „Арда“ в Кърджали (1935–1936), вестник „Празничен дневник“ (1937). Активно сътрудничи на централни периодични издания, като вестник „Мир“, където помества материали за живота, бита и културата на българите мохамедани в Родопите, вестник „Утро“, на който е кореспондент, списание „Изгрев“. След подписването на Ньойския договор, тя работи за подобряване на положението на бежанките тракийки. Организира трапезарии за гладуващите. Става инициатор за създаване на Тракийски женски съюз, имащ за цел подобряване на положението на тракийските бежанки и разкриване на техния огромен потенциал. Намира съмишленици в лицето на Магда Петканова и на Дамския клуб във Варна, и на 28 октомври 1933 г. е учреден Тракийският женски съюз, който съществува до днес като неразделна част от Съюза на тракийските дружества в България. През 1931 г. става инициатор за изграждане на паметник на зверски избитите от турския башибозук в местността Мъгленик край село Аврен 42 жени и деца и започва набиране на средства. Паметникът е открит едва през 1964 година. През 1938 г. Мара Михайлова е приета за член на Съюза на провинциалните професионални журналисти в България. През 1940 г. излиза единствената, издадена приживе нейна книга „Писателите и войната“, съдържаща интервюта с видни писатели за отношението им към започналата Втора световна война. С присъединяването на Беломорска Тракия към България през 1941 г., семейството ѝ се установява в Гюмюрджина. Там през 1942 г. тя започва да издава вестник „Тракия“, в който се печатат патриотични материали, етнографски и фолклорни проучвания. Успоредно с активната си журналистическа дейност тя проявява интерес към етнографията. Едва двадесетгодишна се включва в първото преброяване в Мастанлийски окръг. През петдесетте години става нещатен хоноруван сътрудник на Етнографския музей към Българската академия на науките. Извършва огромна събирателска дейност по различни теми, като „Бит на турското население от Източните Родопи“. Създава сборник „Тракийски народни песни“, завършен през 1958 г., съдържащ

150 песни от Западна Тракия. Прави пълно етнографско изследване на родното си село Чобанкьой, което е издадено много след смъртта ѝ през 2002 г. Авторка е и на етнографско описание на циганите в Кърджали и на опит за история на Кърджали. Остава богато творческо наследство, за което пише: „Моята задача не е нито политическа, нито пропагандна, нито комерческа, нито тщеславна. Искала съм само едно - да издира, да разуча и опиша живота на населението в източните дигли на Родопа“. Нейни са думите: „Човекът е преходен, народът е вечен“.

Мара Михайлова никога не е членувала в политическа партия. Въпреки това през октомври 1944 г. е арестувана и престоява 20 дена в милицията в Кърджали. Там се ражда разказът „Разказ от затвора“. След излизането ѝ от затвора, тя е изключена от Съюза на журналистите. Правата ѝ са възстановени посмъртно (2000). След отнемането на журналистическите ѝ права, Михайлова работи активно за тракийската кауза. В този тежък момент тя губи и съпруга си. След няколко години се жени за революционера, член на Комитета за свобода на Тракия и събирач на народни песни Илко Димитров. Изцяло се отдава на етнографските си проучвания. Михайлова има голям принос за създаване на Историческия музей в Кърджали. През 1954 г. тя организира сватбено шествие в тракийски носии по време на първомайската манифестация, под лозунга „Музей на тракийското облекло и носии“. След създаването на музея Мара Михайлова е негов сътрудник до края на дните си.

През 2000 г. в град Кърджали е наименувана улица на името на Мара Михайлова в знак на признателност за заслугите ѝ към града. С решение на Общинския съвет на Момчилград е удостоена със званието „Почетен гражданин на Момчилград“ (2000).

Умира през 1989 г.

ГЕРДЖИКОВ, Михаил Иванов (1877–1949) – български общественик и революционер, деец на македоно-одринското еволюционно движение в османския период, близък сподвижник на Гоце Делчев, ръководител на Илинденско-Преображенското въстание в Одринска Тракия, участник във Вътрешната македонска революционна организация (ВМРО) (обединена) в периода между двете световни войни.

Роден в Пловдив на 26 януари 1877 г., Михаил Иванов Герджиков още в ученическите си години се посвещава на революционното движение за освобождението на Македония и Тракия. Следва в Лозана и Женева. През 1899 г. се завръща в България, учителства в Битоля, сближава се с Гоце Делчев и става негов постоянен съратник. На конгреса на ВМРО в Пловдив през април 1902 г. е определен за ревизор на Източно-Одринската инспекционна област. От тази година започва неговата революционна и патриотична дейност в този регион и много скоро спечелва любовта и доверието на тракийското население. За кратко време обхожда почти всички селища на Лозенградски, Малкотърновски и Бунархисарски райони, където полага основите на комитети и смъртни дружини. Михаил Герджиков привлича и ангажира цялото население на Източна Тракия в трескава подготовка за предстоящото въстание.

На 28 юни 1903 г. Герджиков открива конгреса на Петрова нива, който приема план за провеждане на въстанието в Източна Тракия, избира войводи и ръководство. Михаил Герджиков е избран за член и за главен войвода на въстанието. По негово предложение за начало на бойните действия се обявява нощта на 5 срещу 6 август (Преображение). За кратко време целия район се вдига на въстание. Рухват гарнизони, полицейски участъци и гранични постове. Лично М. Герджиков със своята чета нанася тежък удар на башибозука и освобождава Василико (дн. Царево). За броени дни Странджа е освободена, опиянението от радостта за свободата обаче е кратко. Въстанието е потопено в кръв.

По време на балканската война Герджиков сформира отряд и оказва съществена помощ на III Българска армия, като допринася за разгрома на турските военни сили и превземането на Одрин. На 5 август 1912 г. четата на Михаил Герджиков преминава границата при Аланкайряк (Ясна поляна), освобождава Граматиково, прекъсва телефонните съоръжения и освобождава Василико. На следващият ден е освободен Ахтопол. За проявената храброст във войната отряда на М. Герджиков е награден с 15 ордена.

По-късно като общественик, политик и държавник до края на живота си Герджиков многократно ще се връща към ония героични дни в Странджанско и Тракия. Участва на срещи на преображенци в Бургас и Созопол, на Първия събор Петрова нива през 1928 г. Навсякъде е посрещнат радушно с много почит и народно уважение.

Умира в София на 18 март 1947 г.

ИКОНОМОВ, Стамат Георгиев (1866–1912) е български военен и революционер, деец на Вътрешната македоно-одринска революционна организация (ВМОРО), член на Главното ръководно боево тяло на въстанието в Одринския революционен окръг.

Роден на 18 юни (или 1 декември) 1866 г. в гр. Малко Търново. Произхожда от заможно семейство. Баща му е свещеник, председател на местната църковна община, а майка му е видна общественичка в града. Основното образование завършва в родния си град, а средното – във Варна. През 1883 година постъпва във Военното училище в София.

По време на Сръбско-българската война през 1885 г. заедно със свои приятели напускат училището и отиват доброволци на фронта. Участва в битката при Сливница и за проявен героизъм е награден с „Кръст за храброст“.

Завършва Военното училище в 1887 година с осмия випуск и на 16 юни е произведен в подпоручик и е зачислен в 3-ти конен полк. По-късно служи като офицер в 10-и пехотен родопски полк и 22-и пехотен тракийски полк.

През 1901 година се уволнява от военна служба, за да се включи в македоно-одринското освободително движение. През пролетта на 1903 г. участва във военното обучение на няколкостотин четници, събрани на лагер край село Гевгебунар (дн. Росеново). Делегат е на конгреса на Петрова нива, по време на който е избран за член на Главното ръководно боево тяло заедно с Михаил Герджиков и Лазар Маджаров.

След избухването на Преображенското въстание през август 1903 г. капитан Икономов оглавява чета от стотина души, с която действа в Бунархисарско, сражавайки се смело с турския аскер.

След като въстанието е смазано окончателно, Стамат Икономов продължава революционната си дейност. През 1904 г. е избран за член на Задграничното ръководство на Одринския революционен окръг. През следващата година отново е делегат на т. нар. Рилски конгрес на ВМОРО.

През 1906 г. Стамат Икономов навлиза с чета в Одринска Тракия, но поради заболяване е принуден да се завърне в България. В 1908 г. е избран за делегат на Кюстендилския конгрес на ВМОРО, но не присъства на форума, тъй като здравето му се влошава.

В навечерието на Балканската война, на 4 септември 1912 г. видният български революционер умира в София в крайна бедност.

КОНДОЛОВ, Георги Димитров (1858–1903) е от онази плеяда български революционни дейци, за които службата в името на националния идеал стои над всичко.

Роден е през 1858 година в село Велика, Малкотърновско. Рожденото му име е Желязко, но е прекръстен по-късно на Георги. Произхожда от многодетно бедно семейство. Още от детските си години напуска дома си и е принуден да изкарва прехраната си като дърводелски чирак в Цариград. След Освобождението на България напуска Цариград и се установява на местоживеење в Хасково, където се запознава с Христо Арнаудов, с когото откриват самостоятелна дърводелска работилница.

Участва като доброволец срещу въстаналото помашко население в Родопите, в качеството си на войвода в отряда на Козлуджански отдел на 1-ва Еникьойска чета, където е награден с бронзов медал от княз Александър Батенберг. През 1898 г. Георги Кондолов заедно със семейството си се преселва в град Бургас. Открива работилница, усъвършенства своя занаят и се утвърждава като един от най-сръчните мебелисти.

През 1896 г. Георги Кондолов участва в учредяването и дейността на Бургаския клон на дружество „Странджа“. Той е и сред делегатите на Първия конгрес на дружеството и клоновете му в страната, свикан в Бургас на 19–21 февруари 1897 г. През 1899 г. се изявява като убеден привърженик за сливането на бургаския клон на „Странджа“ с местното македонско дружество в общо македоно-одринско дружество, което се случва на 2 септември същата година. Обединението на македонските и тракийските дружества в България е желание и на Вътрешната македоно-одринска организация (ВМОРО), която чрез своите задгранични представители Гоце Делчев и Гьорче Петров подкрепя този процес.

В началото на 1901 г. възглавява агитационно-пропагандна чета, с която действа в района на Странджа планина. Междувременно се запознава с Гоце Делчев, който му гласува голямо доверие. С втора чета видният български бунтар навлиза в Малкотърновско на 24 май 1902 г. С нея войводата укрепва редица комитети на ВМОРО и изгражда голям брой смъртни дружини за предстоящото въстание, като отделя голямо внимание и на бойната подготовка на местното население. Трета чета Кондолов сформира на 18 май 1903 г. С нея той действа в южната част на Малкотърновския революционен район и в отделни села на Лозенградско. Заедно с дружината си участва на конгреса на Петрова нива, където е определен за войвода на 11-и Паспаловски участък от I Малкотърновско-Лозенградско-Бунархисарски въстанически район.

След избухването на Илинденско-Преображенското въстание през 1903 г. войводата, начело на чета, води кърваво сражение с турския аскер при малкотърновското село Паспалово. В боя Георги Кондолов е тежко ранен от вражески куршум и моли четниците да го убият, за да го избавят от мъките. Тежкия жребий да стори това се пада на Димитър Желязков-Македончето, който го застрелва на 7 август 1903 г.

На следващия ден Георги Кондолов е погребан тържествено от четниците и населението от околните села. През 1925 г. костите му нелегално са пренесени в дървено сандъче в Малко Търново.

В знак на признателност към видния български революционер на 22 май 1950 г. малкотърновското село Мързова е преименувано в Кондолово. На негово име са кръстени редица улици, училища и читалища в страната; издигнати са и няколко паметника. А народът възпява делата на легендарния бунтар в песента „Кондолов страшен комита“.

През 1958 г. тленните му останки са пренесени и зазидани във внушителния мемориал, издигнат в памет на преобразенци в местността Петрова нива, популярна като Странджанското Оборище.

Костадин Карамитрев е роден на 5 октомври 1932 г. в Хасково.

Потомък е на стар тракийски род от Беломорска Тракия.

По професия е строителен инженер Притежава научните титли старши научен сътрудник и доктор на науките. Започва трудовия си път в Хасково. Впоследствие има определяща роля за изграждането и развитието на СМК-Хасково и ДК-Хасково. Бил е заместник-кмет на София, секретар в Министерския съвет, заместник-министър на строителството и архитектурата, първи заместник-председател на Комитета по териториално и селищно устройство към МС.

След 1989 г. е един от главните инициатори за възраждане на организираното тракийско движение в България. През 1990 г. е избран за председател на тракийската организация и остава такъв до 2011 г., когато във Варна Общото събрание на СТДБ го избира единодушно за почетен председател.

За заслугите му в хидротехническото строителство на България и по повод неговата 70-годишнина е награден с най-високото ни държавно отличие – орден „Стара планина“ – I-ва степен. Асоциацията на българите в Украйна го удостоява със званието „Личност на годината – 2010“ за големия му принос в укрепването на културните връзки между България и Украйна и утвърждаването на българщината там.

Умира през 2011 г. На 31.07.2015 г. Посмъртно е обявен е за почетен гражданин на Хасково.